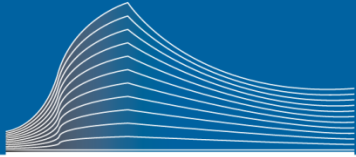

TEAM JUSTITIE

Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde

David Ghyselbrecht en Michel Oosterlinck

Brussel, 6 december 2022

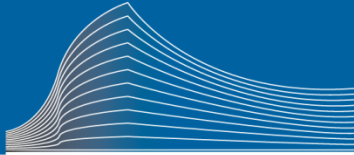
Inhoudstafel

- Inleiding
- Korte historiek
- Wet van 16 oktober 2022
- Openbare aanbesteding
- Link met DTP

Inleiding

Entiteit (2019)	#	%
Hof van Cassatie	2.563	0,2
Hoven van beroep (correctioneel)	18.799	1,7
Hoven van beroep (burgerlijk)	16.663	1,5
Arbeidshoven	4.656	0,4
Rechtbanken eerste aanleg (jeugd)	53.237	4,7
Rechtbanken eerste aanleg (correctioneel)	53.935	4,8
Rechtbanken eerste aanleg (burgerlijk)	198.315	17,5
Arbeidsrechtbanken	152.846	13,5
Ondernemingsrechtbanken	188.112	16,6
Politierechtbanken	204.764	18,1
Vredegerechten	237.381	21,0
	1.131.271	100

Korte historiek

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 juli 2017

HERZIENING VAN DE GRONDWET

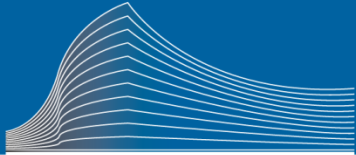
**Voorstel tot herziening van artikel 149
van de Grondwet wat de openbaarheid
van de vonnissen en arresten betreft**

(ingediend door
de heer Servais Verherstraeten)

SAMENVATTING

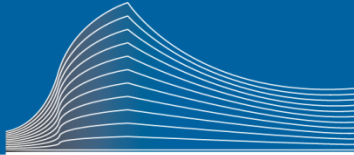
Het voorlezen van een vonnis in de zittingszaal is voorbijgestreefd. Het zou nuttiger zijn de voorlezing te beperken tot het beschikkend gedeelte van het vonnis, op voorwaarde dat de integrale tekst voor het publiek toegankelijk wordt gemaakt onder elektronische vorm op de website van de betrokken instantie. Om deze en andere wijzen van bekendmaking mogelijk te maken schrijft dit voorstel in de Grondwet in dat de bekendmaking voortaan plaatsvindt op de wijze die de wetgever bepaalt.

Juli 2018 - Politieke verwachtingen

- Authentieke bron van vonnissen ;
- Consultatie van *geanonimiseerde* vonnissen door het publiek ;
- Bron van rechtspraak die beschikbaar is voor de magistratuur ;
- ➡ geen beroep meer op externe dienstverleners
- Experimenten met artificiële intelligentie mogelijk maken ;
- Basis voor statistische informatie en analyse ;
- Vervangen van de papieren archieven van vonnissen.

<https://www.dekamer.be/doc/CCRI/pdf/54/ic954.pdf>

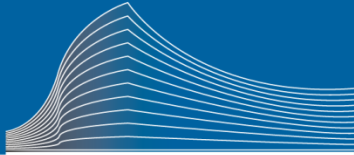

Korte historiek

- **Herziening van 22 april 2019** van artikel 149 van de Grondwet wat de openbaarheid van de vonnissen en arresten betreft (*BS* 2 mei 2019)

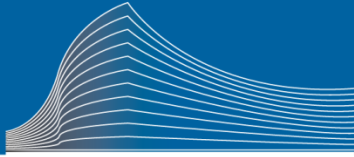
“Elk vonnis is met redenen omkleed. **Het wordt openbaar bekendgemaakt op de wijze bepaald door de wet. In strafzaken wordt het beschikkend gedeelte uitgesproken in openbare terechtzitting.**”

- **Wet van 5 mei 2019** houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank (*BS* 19 juni 2019)
- **Wet van 31 juli 2020** houdende diverse dringende bepalingen inzake justitie (*BS* 7 augustus 2020) – **uitstel** naar 1 september 2021
- **Wet van 12 juli 2021** houdende diverse dringende bepalingen inzake justitie (*BS* 20 juli 2021) – **uitstel** naar 1 september 2022

Wet van 16 oktober 2022

Wet van 16 oktober 2022 tot *oprichting van het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde en betreffende de bekendmaking van de vonnissen* en tot wijziging van de assisenprocedure betreffende de wraking van de gezworenen (BS 24 oktober 2022)

Fase 1 (vooral art. 8)

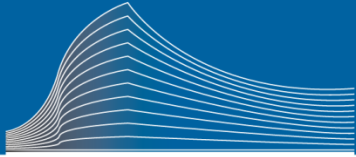
- *Authentieke* bron van de *niet-gepseudonimiseerde* beslissingen gewezen door de rechterlijke orde
- « *Vonnis* » is ruim te interpreteren.

Fase 2 (vooral artt. 9 en 10)

- Mogelijkheid om enkel het beschikkend gedeelte van een vonnis uit te spreken, aangevuld met de publicatie van het gepseudonimiseerde vonnis via het centraal register

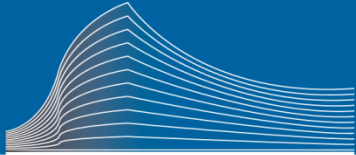
→ *Gepseudonimiseerde* beslissingen worden publiek toegankelijk

Wet van 16 oktober 2022 – Sv.

- Art. 190
  - Uitspraak van enkel het beschikkend gedeelte
  - Uitspraak kan gebeuren door de voorzitter in afwezigheid van de andere rechters, maar niet zonder afwezigheid van het OM
  - Bekendmaking van het gepseudonimiseerde vonnis via het register
  - Afwijking: de publicatie van het geheel of delen van het gepseudonimiseerde vonnis kan verboden worden
  - Zo bekendmaking in het register onmogelijk is
    - integrale uitspraak of ter beschikking tot het einde van de zitting
  - De rechter heeft de mogelijkheid om meer uit te spreken dan het beschikkend gedeelte

Wet van 16 oktober 2022 – Sv.

- Art. 163 : *idem* voor politierechtbank
- Art. 176 : *idem* voor hogere beroepen tegen vonnissen van de politierechtbank
- Art. 209: *idem* voor hogere beroepen tegen vonnissen van de correctionele rechtbank
- Art. 337 en 346 : hof van assisen → beperking tot beschikkende gedeelte mogelijk bij de voorlezing van arresten over *schuldvraag* en *straftoemeting*

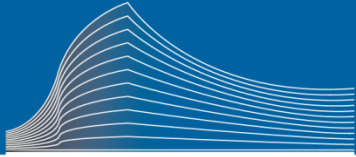
➤ Art. 782

§ 1 Gedematerialiseerd vonnis

§ 2 Elektronische ondertekening

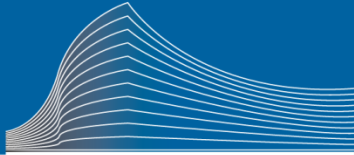
§ 3 Opname in een register

§ 4 Register bij de FOD Justitie → doeleinden

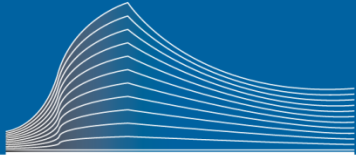
Doeleinden

- Opnemen en bewaren vonnissen
- Authentieke bron
- Raadpleging (door diegenen die hier recht op hebben)
- Verwerking voor de verbetering van de kwaliteit van de gegevens (geen verbetering van vonnissen)
- Verwerking voor de optimalisering van het beheer van de RO (efficiënter beheer, beleidsondersteuning, impactanalyse van wetswijzigingen, betere allocatie van mensen en middelen)

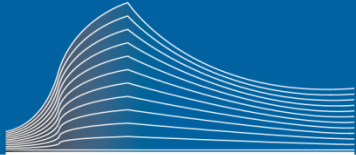
Doeleinden

- Verwerking voor de ondersteuning van de RO bij wettelijke opdrachten (**ondersteunende AI**)
- Verwerking voor historische of wetenschappelijke doelen
- Verwerking voor journalistieke doelen
- Terbeschikkingstelling aan het publiek van gepseudonimiseerde vonnissen (cf. *EU Justice Scoreboard*)
- Verwerking van gepseudonimiseerde gegevens voor statistische doeleinden

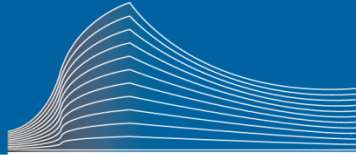

§ 5 Opgenomen gegevens

- Minuut
- Eensluidend verklaard afschrift van een niet-gedematerialiseerd vonnis
- Metagegevens (gegevens over gerecht, vonnis, zitting, partijen, nummer, ECLI, ...)
- Gepseudonimiseerde vonnissen (en deze zijn publiek)

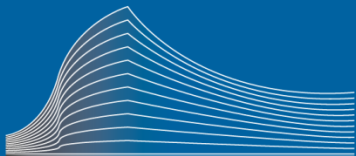

- Pseudonimisering
  - Elk element in een vonnis dat toelaat een natuurlijke persoon te identificeren
  - Identiteitsgegevens van natuurlijke personen, behalve van magistraten, griffiers en advocaten, maar toch pseudonimisering
    - Facultatief: omwille van hun veiligheid op beslissing korpschef en na advies OM
    - Verplicht: in strafzaken over terrorisme en georganiseerde criminaliteit

- Pseudonimisering
  - Geautomatiseerde pseudonimisering vergt menselijke controle door instantie van de rechterlijke macht of onder haar controle
  - Elke belanghebbende kan verzoeken om niet-gepseudonimiseerde gegevens toch te pseudonimiseren
  - Verbod op *profiling*: geen hergebruik van identiteitsgegevens van magistraten, griffiers en advocaten voor de evaluatie, analyse, vergelijking of voorspelling van hun professionele praktijken
    - **Sanctie:** 100 - 20.000 € (art. 227 Wet 30 juli 2018)
  - KB voor nadere regels

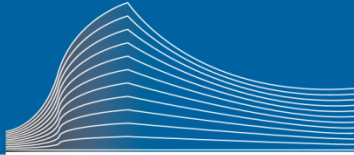

§ 6 Beheerscomité

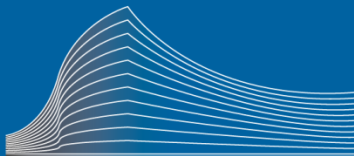
- Samenstelling
- Voorzitter en ondervoorzitter zijn lid van de zetel
- Hernieuwbaar mandaat van drie jaar

Effectief lid	Organisatie	Stemrecht
Erwin Francis	Cassatie	Volledig
Dirk Schoeters	Cassatie	Volledig
Evelyne Lahaye	CHR	Volledig
Jos Decoker	CHR	Volledig
Laurent Bodet	CHR	Volledig
Michel Oosterlinck	CHR	Volledig
Pim Vanwallegem	COMP	Volledig
Jean-Baptiste Andries	COMP	Volledig
Daniël Flore	FOD Justitie	Partieel
Michaël Lamhasni	FOD Justitie	Partieel
Bruno Maes	Balie Cassatie	Raadgevend
Erik Valgaeren	OVB	Raadgevend
Olivier Haenecour	OBF	Raadgevend
Charles-Eric Clesse	IGO	Waarnemer
David Ghyselbrecht	Kabinet	Waarnemer

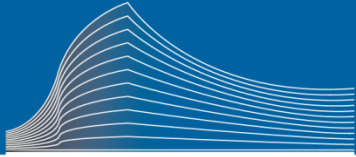
- Opdrachten
  - Bewaken van de doeleinden
  - Toezien op de werking
  - Machtigen van derden
  - Bewaken van de instroom
  - Toezien op de technische infrastructuur
  - Verslag uitbrengen aan Minister en DPO

§ 7 Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken

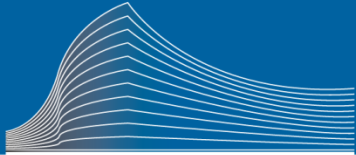
§ 8 Toegang

Neerlegging, aanvulling, verbetering	Raadpleging	Gegevensverwerking
Magistraat, griffier, ... van wie gegevens uitgaan	Magistraat, griffier, ... van wie gegevens uitgaan	Uitzonderlijk: de door de beheerder aangestelde persoon
	Magistraat, griffier, parketjurist, referendaris, ... voor een <i>noodzakelijke opzoeking</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Op gemotiveerd verzoek 2. Toegang wordt gelogd 3. In zaken waarin de debatten nog niet gesloten zijn 4. Partijen worden tijdig in kennis gesteld om hun recht op tegenspraak te kunnen uitoefenen	Gerechtelijke overheden belast met beheer en organisatie
	Partij, haar raadsman of haar vertegenwoordiger in rechte	Diensten belast met statistische analyse, m.i.v. IGO
	Functionaris voor gegevensbescherming	Door beheerder gemachtigde derden
	Andere personen aan wie vonnis ter kennis gebracht moet worden (b.v. FOD Economie)	Publieke overheden (voor statistische doeleinden)

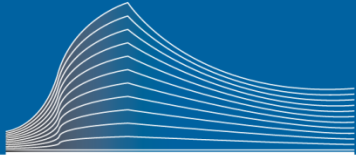
§ 8 Toegang

- Verbod massief downloaden
  - *Scraping* tegengaan door technische maatregelen
  - **Sanctie:** 250 - 15.000 € (art. 222 Wet 30 juli 2018)

- Respecteren van het vertrouwelijk karakter
  - **Sanctie:** 1-3 jaar en 100 - 1.000 € of één van die straffen alleen (art. 458 Sw.)

- Tuchtprocedure bij ongerechtvaardigd gebruik

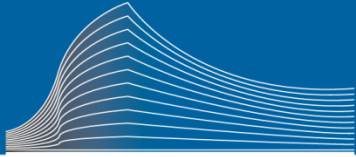

§ 9 Opname voor onbepaalde duur

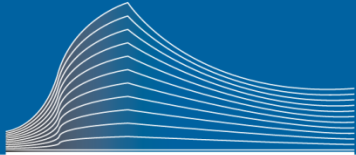
§ 10 KB voor nadere technische en materiële regels voor inrichting en werking register

- *Art. 782bis*
  - Vonnis wordt mondeling of schriftelijk uitgesproken
  - Het zittingsblad vermeldt de uitspraak en de wijze van uitspreken
  - Het gepseudonimiseerd vonnis wordt binnen een redelijke termijn bekendgemaakt via register
- **Art. 783, § 2** - Het zittingsblad laat toe kennis te nemen van de minuut

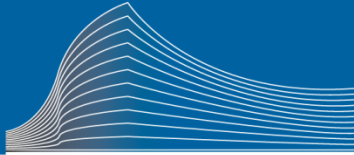

- Art. 1109
  - Analogie voor het Hof van Cassatie
  - Arresten moeten binnen de acht dagen na de uitspraak ondertekend worden.
  - Binnen de acht dagen vanaf de uitspraak wordt een niet-ondertekend afschrift ter kennis gebracht
  - De wijze van kennisgeving wordt bepaald

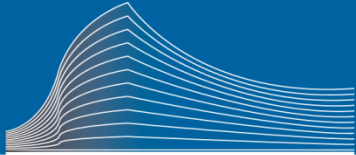
- Taalwet in gerechtszaken
  - Vertaling van Cassatie-arresten die voldoende relevant zijn voor de eenheid van de rechtspraak

- Opheffing
  - Hoofdstuk I van de Phenix-wet van 10 augustus 2005
  - Wet van 5 mei 2019 (per 29 september 2023)

➤ Overgangsbepaling

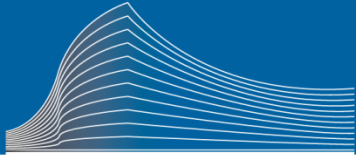
- Bewaringsverplichting voor vonnissen gewezen vanaf datum waarop het nieuwe artikel 782 Ger.W. in werking treedt, namelijk 30 september 2023
- Bewaringsverplichting voor gepseudonimiseerde vonnissen vanaf 31 december 2023
- Bij KB kunnen deze beide principes opgeheven worden *“voor één of meerdere contentieux van één of meerdere gerechten, afgebakend volgens materie of periode voorafgaand aan de inwerkingtreding”*

Wet van 16 oktober 2022

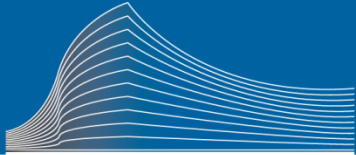
- Zolang de beheerder niet operationeel is, kan aan derden geen toegang tot de vonnissen geweigerd worden voor de verwerking met het oog op de ondersteuning van RO of historische, wetenschappelijke en journalistieke doeleinden

→ uitgevers

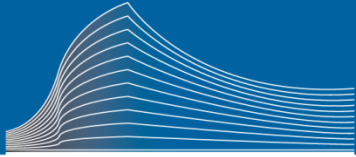
Wet van 16 oktober 2022

- Inwerkingtreding
  - 29 september 2023 - opheffing wet van 5 mei 2019
  - 30 september 2023 - inwerkingtreding eerste fase
  - 31 december 2023 - inwerkingtreding tweede fase

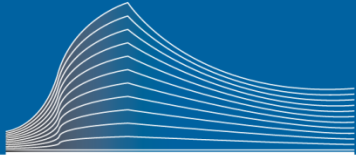
Openbare aanbesteding – 1e procedure

- **Tijdslijn:**
  - 28 januari 2022 - Akkoord MIRA voor publicatie opdracht
  - 15 maart 2022 tot 06 mei 2022 – evaluatieperiode
  - 11 mei 2022 – selectieverslag verstuurd naar inspectie Financiën
  - Juni 2022 – Beslissing tot stopzetting procedure

Openbare aanbesteding – 1e procedure

- Onderdelen van de opdracht:
  - Post 1: Opzetten, hosten en beheren van de databank Vonnissen en Arresten
  - Post 2: Opzetten, hosten en beheren van een pseudonimisatiemodule
  - Post 3: Module voor automatische samenvattingen en *tagging*
  - Post 4: Indexeringsmechanisme
  - Post 5: Interne zoekscherm
  - Post 6: Publieke zoekscherm

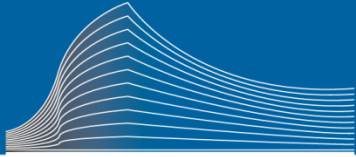

Openbare aanbesteding – 2e procedure

Aanbestedingsprocedure voor de automatische pseudonimisatie is lopende. Definitieve gunning voorzien voor +/- februari 2023.

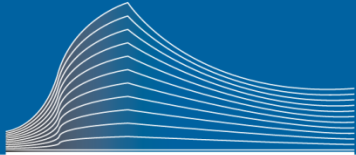
Vervolgstappen: opsturen bestek; evaluatie offertes; toewijzen opdracht --> Q2-Q3

Timing oplevering: onmogelijk nu te zeggen want afhankelijk van de gekozen oplossing (*buy or build*)

Openbare aanbesteding – 2e procedure

- Tijdlijn:
  - 12 september 2022 - Akkoord IF voor publicatie nieuwe opdracht
  - 2e helft oktober 2022 – evaluatieperiode
  - november 2022 – selectieverslag verstuurd naar inspectie Financiën

  - Vervolgstappen: opsturen bestek; evaluatie offertes; toewijzen opdracht --> Q1 2023
  - Timing oplevering: onmogelijk nu te zeggen want afhankelijk van de gekozen oplossing (*buy or build*)

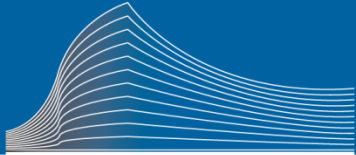

Openbare aanbesteding – 2e procedure

- Onderdelen van de opdracht:
  - ~~Post 1: Opzetten, hosten en beheren van de databank Vonnissen en Arresten~~
  - Post 2: Opzetten, hosten en beheren van een pseudonimisatiemodule
  - Post 3: Module voor automatische samenvattingen en *tagging*
  - ~~Post 4: Indexeringsmechanisme~~
  - ~~Post 5: Interne zoekscherm~~
  - ~~Post 6: Publieke zoekscherm~~

De overige 4 posten zullen ontwikkeld worden door de FOD Justitie.

Link met DTP

Mijlpaal 1

Project Management Office opgezet d.m.v. consolidatie via een MB Q4 2021

Mijlpaal 2

Basisportaal **Just-on-Web online** Q4 2022

Mijlpaal 3

Interne centralisatie van rechterlijke beslissingen Q4 2023

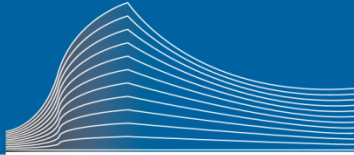
Mijlpaal 4

Gegevensbank voor verzamelen van **real-time gegevens** over **voortgang** van **gerechtelijke procedures** is operationeel Q4 2024

Mijlpaal 5

Mijlpaal 5: **JustNew Case Management Systeem** voor 7 entiteiten Q4 2025

TEAM JUSTITIE

Dank voor uw aandacht.

Opmerkingen of vragen aan:

david@teamjustitie.be

michel.oosterlinck@just.fgov.be